

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2014. november

XXI. évf. 11. szám

A Tőle kapott idő

Minden szégyen nélkül bevallhatjuk, elsősorban a naptári év végét és elejét tartjuk számon. Ünneplések és visszatekintések, számvetések közepette.

Hogyan is van ez az egyházi év végével? A kezdetére még csak-csak figyelünk. Adventi, várakozó hangulat kerít hatalmába. A megajándékozott ember szívbeli várakozása. Annak óhajtása, hogy évről-évre szembesüljön életünk azzal: megajándékozottak vagyunk.

Az egyházi év vége mindehhez képest kissé, vagy nagyon is észrevétlen marad. A reformáció és az advent közti kis idő talán éppen az erőgyűjtés időszaka. Egy kicsiny stáció, amikor megpihenhet a lélek, de már lopva előre is figyel, az új kezdetre.

Vajon mit látunk akkor, ha ezúttal nem a naptári év végét vizslatjuk, hanem az egyházi év végére tekintünk? Tudjuk-e végigpörgetni az eltelt időt, a lélek szempontjából? Sátoros ünnepeket és úgynevezett szürke, egyszerű vásárnapokat? S, ha igen, mit látunk? Mivel szembesülünk? Fájdalmas vagy éppen örömteli e szembesülés, múltba tekintés? Tudunk-e épülni, ha gondolatban visszalapozzuk az egyházi év naptárát? Mit kellene másképp tennünk?

Számos kérdés sorakozik hát előttünk. Előtte például inkább felkiáltójelelő nő, annak jelzése, hogy sokszor készületlenül ér az ünnep. Épülés helyett sokszor leépülés következett be. Lám, máris akad számvetés, terveznivaló, amit át kellene gondolni, a jövőre tekintve.

A legfőbb summa mégis az: áldott legyen az Ő szent neve, mindazért, amit tőle kaptunk az eltelt egyházi évben is. A számos kijelentésért, igei megkereséséért, a közösségért, alkalomért, amellyel sokszor bár nem éltünk, de mégis kegyelmét jelentette. Azt, hogy még nincs vége ránk figyelő szeretetének. S mint ilyen, vele és általa tervezhetjük a jövőt is.

Fábián Tibor

Boldva református temploma

Martin Luther:

Erős vár a mi Istenünk

*Erős vár a mi Istenünk,
Femény vasunk és vértünk.
Inségben együtt van velünk,
Mégvált és harcol értünk.*

*Kél az ősi rossz,
Bajvető gonosz,
Esel vad fegyvere,
Erőszak övele,
A földön ő az első.*

*Önnön erőnk csak délibáb
És bizony esnénk esten.*

*De harcba küldte Egy Fiát
Értünk maga az Isten.*

Kérdedé, ki az?

Jézus, az igaz.

Sok had, Egy a fő,

*Nincs Isten más csak Ő,
Krisztus a Győzedelmes.*

*I ha földön ördög nyüzsgene
És elnyelni akarna,
Meg nem riadnánk - ellene
Győz hitünk diadalma.*

A világi úr

Tombolhat vadul,

Semmit sem tehet,

Ő megítéltetett.

Megrendül egy szavunkra.

El, áll az ige igazul,

Akárki vessehanyja.

Táborainkra száll az Úr

Szent Lelke, adománya.

Jó hír, nő, család,

Jószág, test, világ

Veszhet, vihetik

Veszendő kincseik' -

Miénk marad az ország.

József Attila fordítása

A Szeretetszeptár 2015-ös kiadása és a Református Újság a 2015-ös évre már rendelhető szerkesztőségünk címén:

076 74 Drahnov-Deregnő 216,

Tel.: 056/6395396,

E-mail: ladislavcsoma@gmail.com.

A megrendeléseknek beérkezésük sorrendjében teszünk eleget.

Csoma László

Segítségre szoruló vagyok! És akkor...?(!)

„Ő pedig, amikor ezt meghallotta, így szólt: „Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. Menjetek és tanuljátok meg, mit jelent ez: Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot.”

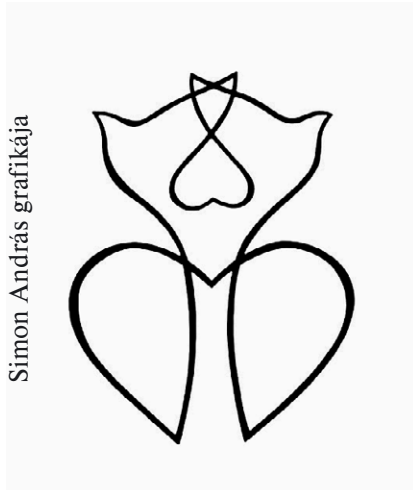
(Mt 9, 12-13a.)

Édes Atyám! Köszönöm, hogy élek. Köszönöm, hogy mosolyogni tudok, hogy megtapasztalom az élet dolgaiban a jót és a rosszat, látom bennük a lehetőségeket - vannak, melyeket kellőképp használok ki, s vannak, melyeket nem. Látom bennük azt, hogy mit csinálhatnak jobban, s látom az esetleges hibák elkövetésének árnyjátékát. Próbálok észrevenni, hogy melyik szolgálja javamat, és melyik hátráltat. Próbálok, de a legjobb szándékom mellett is, biztosan rengeteg minden felett siklom el, és sok hibát követek el.

Mindennapok... Van, hogy úgy gondolom, gyerekjáték a hívó lét, hiszen oly sok mindent tanultam a hit-tanóra és a konfirmáció előkészítő alkalmával, viszont idővel más és más szemszögből tapasztalom meg Isten Igéjének üzenetét. Változik az értékrendem, változik, hogy mikor miben látom a jót vagy épp a rosszat, vannak területek, melyeken fejlődök, látom azt, hogy miben kell változnom vagy épp másoknak segítenem a változásban. Ott van a tőlünk idősebb generáció, akik próbálnak jó tanácsokkal ellátni, hogy drága gyermekem ezt azért mondom, hogy ne ess ugyanabb a hibába, amibe én. Meg lehet fogadni, és sok esetben meg is kell fogadni az idősebbek tanácsát, viszont vannak dolgok, amiket az embernek a saját bőrén kell megtapasztalnia, hogy igazán magáénak érezze, hogy át- és megélje annak valóságát, mélységét és magasságát, hogy tudja, miként kell hasznosítania a tanultakat az életben.

Vannak dolgok, melyeket nem csak az én döntéseim határoznak meg. Mint ahogy azt már említettem, sokszor mások erőtlenségei miatt kell erősnek lennem, és azokat kell szem előtt tartanom. A Jó Isten a lelkiismeretemen keresztül mutatja meg azt, hogy mi az, ami és Aki iránt felelősséget kell vállalnom. Előfordul, hogy ezt néha kedvetlenül nézem, vi-

szont nem lehet mindig minden az én kedvem szerint. Az élet nagyon sok területén tényleg a lelkiismeretem kell, hogy iránymutató legyen, az által tudhatom meg, ki is vagyok igazán és mi a feladatom a világban. Ha Isten Igéjéből táplálkozom, akkor a lelkem legmélyén érzem azt, hogy mikor, hol és mit kell tennem. A „miért” nagyon sokszor nem fontos, nem a magam hasznát kell nézmem. A lényeg, hogy megtegyem és az „azért, mert...” majd kiderül a maga idejében. Néha épp vasalás vagy vezetés közben kapok választ a kérdéseimre. Van, hogy egy kisgyerek mondata, vagy épp egy katasztrófa sújtotta te-

Simon András grafikája

rületről hallott hír nyitja fel a szemem. Nyitottnak kell lennem a jó Isten felé minden pillanatban, s akkor rádöbbenhetek arra, hogy mennyi mindent, mennyi jót tehetek a világban. Meg kell próbálnom magamba nézni, hogy mennyi talentumom is van valójában, és hogy ezeket milyen mértékben hasznosítom. Mérleget nem, (át)értékelnem, és újra kell gondolnom a dolgaimat.

Sokszor meglepő, hogy a Mindenható milyen gondolatokat ad számunkra. Visszagondolva, néhány esetben, mintha kifordulnék önmagamból, vagy épp más valaki beszélne belőlem, helyettem. Ennek van jó és rossz oldala is, indíttatástól függően. Azonban, amikor Atyánk gördít

elénk feladatokat, azt mindig okkal teszi. Láthatunk sokféle megoldást, de én úgy gondolom, az igazán mérvadó az imádságban kért, lelkiismeret által helyesnek megítélt döntés lesz.

A napokban egy igazán nehéz feladattal álltam szemben, és oly szívesen választottam volna a könnyebbet, mert úgy éreztem, belefáradtam, elegendem van, nem akarom én ezt úgy, ahogy. Órákon, napokon keresztül küszködtem, nem találtam a helyem, szinte ki sem láttam a problémám mögül, senki jó tanácsa, és semmilyen pozitív hír nem tudott átrendíteni ezen a nehézségen. Be kell valljam, a Szentírást sem volt kedvem kinyitni, mert... mert gyarló vagyok. Az imádság is csak döcögött, éppen csak, hogy annak nevezhető volt. Eltelt egy kis idő, mely számomra maga az örökkévalóság volt, és bár nem szép illet mondani, de dacból a kezembe vettem a Bibliaolvasó kalauzt, és a Bibliát, elolvastam az aznapi Igét és annak magyarázatát. Nem hittem a szememnek. Az a pár sor összefoglalta a konkrét problémámat, röviden részleteiben elemezte okát és annak megoldását. Édes Jó Istenem, ez mégis hogy lehetséges? Hogy lehet ennyire konkrét és személyre szabott az Ige? Honnan tudta a magyarázatot író lelkipásztor, hogy ezen a napon nekem pont erre lesz szükségem? Mily balga kérdések... és mégis milyen gyakoriak.

Alkalmanként oly parányi a hitünk. Pedig mi azt hisszük, hogy már hegyeket is képesek vagyunk megmozgatni, s csak akkor döbbenünk rá, hogy mily hitetlenek is vagyunk valójában. Talán sokkal több Igei táplálkozásra van szükségünk, mint gondolnánk, mert az élet forgataga időnként kifordít saját magunkból. Nem jó érzés mindezt leírni, mert marcangolja lelkem a kételkedésem napvilágra kerülése, viszont szükségszerűen érzem e dolgok kimondását, hogy lásd, Kedves Testvérem, ha ez már

Veled is megtörtént, nem Te vagy az egyedüli. A betegeknek van szükségük orvosra, nem az egészségeseknek. Ha pedig belátod, hogy Neked sem könnyű a kereszt hordozása, akkor a Jó Isten Számodra is nyújt segítséget. Egyszülött Fiát adta, hogy Te most bűneidet elé vihesd és megbánva azokat, megbocsáttassanak.

Kérlek Istenünk, adj számunkra elég erőt a nehéz napokban, nyitott szívet és buzgó lelket, hogy akarjunk látni és meg is lássuk a Te Igéd világossága által a számunkra Szerinted legmegfelelőbb életutat. Kérlek, segíts, hogy járnunk tudjunk azon az úton, és másoknak is segítségére lehessünk. Adj, kérlek lelki békességet, mások iránt jóságot és szeretetteljes odafordulást, hogy ha tudunk jót tenni, ne halasszunk el egyetlen alkalmat sem. Ámen

Režic Annamária

Köszönetnyilvánítás

A Szlovákiai Református Keresztény Nők Egyesületének elnöksége ezúton is köszönetet mond azon nőgyesületi helyi szervezeteknek, akik adománnyal, süteménnyel és tárgyi ajándékokkal támogatták a szeptember 25-28-a között tartott deregnyői nőgyesületi konferenciát.

Az Egyesület elnöksége

Meghívó

A Szlovákiai Magyar Református Lelkészegyesület alapszabálya 5. par. 5. pontja alapján, mint a Lelkészegyesület elnöke, 2014. november 21-re összehívom egyesületünk rendes évi közgyűlését, amelyet 10 órai kezdettel Hanván tartunk.

Közgyűlésünk munkarendje:

1. Áhítat
2. Elnöki beszámoló
3. Pénztári beszámoló
4. Hozzászólások
5. Szünet
6. Tisztújítás – az egyesület elnökének, titkárnak és pénztárnokának megválasztása
7. Befejezés

Az ebéd bebiztosítása érdekében kérem a Testvéreket, 2014. november 19-ig jelezzék részvételi szándékukat a ladislavcsoma@gmail.com mail címen vagy telefonon.

Az Ungi Ref. Egyházmegye területéről autóbussz indul, Csicsér, Deregnyő, Kassa, Rozsnyó vonalon.

*Csoma László
az egyesület elnöke*

BIBLIAOLVASÓ

v e z é r f o n a l

1. H.	Jer 41	Lk 19,11–27
2. K.	Jer 42	Lk 19,28–48
3. Sz.	Jer 43	Lk 20, 1–8
4. Cs.	Jer 44, 1–14	Lk 20, 9–19
5. P.	Jer 44,15–30	Lk 20,20–26
6. Sz.	Jer 45	Lk 20,27–44
7. V.	Jer 46, 1–12	Lk 20,45–21,4
8. H.	Jer 46,13–28	Lk 21, 5–28
9. K.	Jer 47	Lk 21,29–38
10. Sz.	Jer 48, 1–25	Lk 22, 1–23
11. Cs.	Jer 48,26–47	Lk 22,24–30
12. P.	Jer 49, 1–22	Lk 22,31–38
13. Sz.	Jer 49,23–39	Lk 22,39–46
14. V.	Jer 50, 1–28	Lk 22,47–53
15. H.	Jer 50,29–46	Lk 22,54–70
16. K.	Jer 51, 1–19	Lk 23, 1–12
17. Sz.	Jer 51,20–40	Lk 23,13–25
18. Cs.	Jer 51,41–64	Lk 23,26–31
19. P.	Jer 52, 1–11	Lk 23,32–43
20. Sz.	Jer 52,12–34	Lk 23,44–56
21. V.	Haggeus 1	Lk 24, 1–12
22. H.	Hag 2, 1–9	Lk 24,13–35
23. K.	Hag 2,10–23	Lk 24,36–53
24. Sz.	Példabeszédek 1,1–9	János 1, 1–8
25. Cs.	Péld 1,10–19	Jn 1, 9–13
26. P.	Péld 1,20–33	Jn 1,14–18
27. Sz.	Péld 2	Jn 1,19–34
28. V.	Péld 3, 1–18	Jn 1,35–51
29. H.	Péld 3,19–35	Jn 2, 1–12
30. K.	Péld 4, 1–9	Jn 2,13–25
31. Sz.	Péld 4,10–27	Jn 3, 1–21

KONFIRMÁCIÓI ELŐKÉSZÍTŐ FELNÖTTEKNEK

(Dr. Szalkay Kázmér, Debrecen, 1998. 32 lap)

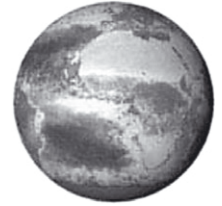
A szerző debreceni lelképásztor korában szembesült azzal a ténnyel, hogy hozzá házasságkötés megáldására jelentkező párok egyik, vagy mindkét tagja nem konfirmált, vagy meg sincs kereszttelve. Esetlegesen az egyházzól sem volt különösebb fogalmuk, az esküvőt is díszes ceremóniának gondolták, netalán rokonok unszolására vállalták. Néhány oktatási alkalom mellé, úgy érezte a szerző, hogy valami nyomtatott tankönyvet kellene a kezükbe adni, mert a szó elszáll. Ez a könyvecske rendkívül rövid, informatív, nem tankönyv-ízű, ugyanakkor közérthető nyelven megfogalmazott, nem református egyházi rétegnyelven, mégis tisztes módon az egyházi szóhasználatba, fogalmi rendszerbe észrevétlenül bevezető jellegű kellett, hogy legyen.

Dr. Szalkay Kázmér lelképásztor mindezeknek az önmaga elé tűzött céloknak megfelelően írta meg 32 lap terjedelmű kézikönyvét, amit valaki egy ültőhelyben kb. egy óra alatt el tud olvasni. Néhány elolvasás után már emlékezetébe is tudja vésni és jól tájékozott lesz a keresztyénség, azon belül a magyar református egyházi tanítások, történet, életgyakorlat tekintetében. Megtudja, hogy mi a konfirmáció, miről szól a Biblia, azon belül az Ószövetség. A teremtés, az ember, a bűneset, az isteni ítélet és a kegyelem, a halál bibliai megvilágítása után az ószövetségi üdvtörténet kulcsfontosságú eseményei, Ábrahám, Izsák, Jákób ősatyák történetei átvezetnek az Újszövetségbe, ahol az evangéliumok bemutatása után sorra veszi az üdvtörténeti keresztyén ünnepeket. Az egyház, a keresztség, az istentisztelet, az úrvacsora lényegének és eseményének plasztikus leírását követően az egyház története fejezete adja a leíró rész befejezését.

Irodalom jegyzék mellé a bibliai könyvek sorrendbe szedett nevének és szokásos rövidítésének jegyzéke és a tájékozódást elősegítő tartalomjegyzék zárja ezt a nélkülözhetetlen füzetet. A füzet természetesen minden egyházunk életébe érte bekapcsolódni szándékozó és ezért felnőtt fejjel konfirmációt, szükség esetén a hitvallás letétele után a keresztség szentségébe részesülni óhajtó személy számára kinyitja az egyház lelki ajtaját és képes segíteni abban, hogy egy konkrét egyházközség lelki közösségébe otthonra találjon.

Dr. Csohány János

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

Barcelonában ülésezett az európai reformátusok vezetőtestülete

A katalán városban tanácskozott október 16 és 18 között a Református Egyházak Világközösségének (REV) európai elnöksége, hogy a soron következő közgyűlést előkészítse és egyben a kicsiny spanyol református egyház vezetőségével találkozzon. Kárpátalja is napirenden volt.

A Jan-Gerd Heetderks elnök vezette ötfős testület legfontosabb feladata a REV valamennyi európai református tagegyháznak vezetőjét magába foglaló úgynevezett Területi Bizottság ülésének Belfast-i ülésének előkészítése volt. A testület döntött arról, hogy az írországi találkozó témája az egyre erősödő nacionalizmus veszélye lesz, ezen belül is a nemzeti és európai identitás szerepe az európai reformátuságon belül. A témával kapcsolatos kerekasztalnak magyar résztvevője is lesz. A testület megvitatta a REV 2004-ben elfogadott nyilatkozatának, az úgynevezett Accrai Hitvallásnak tizedik évfordulója alkalmából szervezett ülésorozat tapasztalatait is. Az Európában kritikusán fogadott dokumentum jubileumára az európai régió saját hozzájárulásaként a menekültügy és migráció kapcsán szervezett sikeres konzultációt október második felében, a Németországi Református Szövetséggel összefogva. Az egyeztetésen számos európai tagegyház szakértője, köztük Kanizsai-Nagy Dóra, az MRE menekültmissziójának igazgatója is részt vett.

Martina Wasserloos-Strunk európai alelnök konzultáción elhangzott felvezetése jól érzékelteti a különösen Kelet-Európában erős ellenérzéseket a tízéves jubileumát ünneplő nyilatkozat kapcsán: „2004-ben a globalizáció okozta gazdasági igazságtalanság volt figyelmünk középpontjában. Nem titok, hogy az ún. Accrai Hitvallás nehézséget okozott az európai párbeszédben. A közösségeink nagy fenntartással, néha visszautasítással fogadták a dokumentumot és a nagygyűlés európai küldötteinek kellett meggyőzni őket a (gazdasági) igazságosság előmozdítását szolgáló összefogás fontosságáról... Különösen a „birodalom” teológiája számított vitatott kérdésnek és ez a mai napig nem változott”.

Az IEE kampánya a szegénység eltörlésének világnapján

A vezetőtestület most arról döntött, hogy az idén megkezdett konzultációsorozatot a jövőben is folytatja és évente egy alkalommal tanácskozásra hívja tagegyházait a kontinens számára kiemelkedő fontosságú kérdésekben, ezzel is tevékenyen bevonva

őket a REV igazságosságot szolgáló globális szövetségébe. A jövőben téma lesz az emberkereskedelem, a szegénység jelensége a szociális jóléti állapotokban és a hagyományos egyházi jelenlét visszaszorulása az európai társadalmakban. Emellett a teológiai párbeszéd elmélyítése is napirenden szerepelt. A belfasti ülésre a bibliaértelmezés kapcsán kezdeményez vitát a testület a teológiai bizottság bevonásával.

A rendszeres tanácskozások célja az, hogy az európai református közösségeket bevonja mind a REV mind más egyházi szervezetek munkájába, útmutatást adjon a kontinens egyházvezetőinek kiemelt fontosságú kérdésekben, előmozdítsa a szakértői hálózatok kialakulását és így segítse a kis egyházak munkáját, azaz egyfajta tudás- és tapasztalattranszfert biztosítson a tagegyházak között, ezzel is erősítve és elmélyítve azt a közösséget, amely a REV elsődleges célja. A kezdeményezés alapvetően a tagegyházak hozzájárulására, szakértelmére és aktivitására támaszkodik, amit az elvi megfontolások mellett az is elkerülhetlenné tesz, hogy az európai régióknak nincs saját infrastrukturális háttere, a vezetőtestület valamennyi tagja önkéntes alapon és szabadidejében végzi munkáját.

Szolidaritás a kisebbségi egyházakkal

A REV európai vezetőtestülete két éve Ódor Balázs alelnök javaslatára határozott úgy, hogy rendszeres tanácskozásait szolidaritási látogatással köti egybe. Mind a vezetőtestületi ülés, mind pedig az évente rendezett egyházvezetői találkozó helyszínének kiválasztásánál érvényesül a szolidaritási szempont. A REV európai tagegyházainak nagy része ugyanis kisebbségi helyzetben élő közösség. Vilnius, Athén, Kolozsvár és Varsó után így került sor a spanyol református egyház képviselőivel való találkozásra. Az Iglesia Evangélica Española (IEE) elnöke, Joel Cortés Casals és főtítkára Alfredo Abad madridi lelkész is részt vett az eszmecsere-n. Az IEE vezetői beszámoltak a jelen formájában 1869-ben alapított, de a reformáció ideje óta létező spanyolországi református közösség szolgálatáról és azokról a nehézségekről is, amelyekben a REV tagegyházainak és adott esetben az együttműködésre kész európai kormányoknak a közbenjárását kéri.

Az 1869-ben alapított Iglesia Evangélica Española a történeti protestantizmus fő képviselője Spanyolországban. Tagja az Egyházak Világtanácsának, az Európai Egyházak Konferenciájának, a Református Egyházak Világközösségének és a Metodista Világtanácsnak. Legfőbb jellegzetessége, hogy különböző felekezeti hagyományokban gyülekezetekből gyülekezetekből áll, amelyekben egyszerre van jelen a különböző tradíciók sokfélesége és egysége: teológiája és felépítése tekintetében evangélikus, református, másrészt a metodista hagyományokat követi. Az IEE vallja, hogy a nyitottság és modernizáció a protestantizmus sajátos értékei,

ezért kiemelt feladatának tekinti a 21. századi szociális-gazdasági kihívásokkal való szembenézést és az arra adott egyházi választ. Aktuális szolgálataiban a gazdasági fellendülés, az oktatás és iskoláztatás, az erkölcsi élet, valamint az igazságosság és szolidaritás kiemelt szerepet kapnak. Az IEE szűkös pénzügyi és emberi erőforrásai ellenére kiemelt figyelmet szentel a diakóniai és szociális munkának, az ország határain túl is.

A 40 gyülekezetében 3000 tagot számláló közösség 20 lelkésze csak nemrégiben vált jogosulttá az állami nyugdíjrendszerben való részvételre. A nyugdíjban nem részesülő idős lelkészek helyzetének javítása egyik az IEE egyik legfontosabb törekvése a spanyol állammal szemben. Az egyház azzal segíti az érintett lelkészeket, hogy előkészíti a spanyol Nemzeti Társadalombiztosítási Intézethez benyújtott követeléseiket és minden egyes ügy esetében felméri, hogy az elkészült válaszok fejében érdemes-e bírósághoz fordulni. Az egyházfinanszírozás kapcsán az IEE a diszkriminatív intézkedések és a kettős mérce ellen küzd, amit a spanyol állam a katolikus egyház és az egyéb egyházi közösségek között alkalmaz. A magyarországi 1%-os felajánlási rendszerhez hasonló forrásból csak a katolikus egyház részesedik, amelyik évente mintegy tízmilliárd Euróhoz

jut ezáltal, míg a többi egyház semmit sem kap.

Az IEE az Európai Egyházak Konferenciájával (CEC) Egyház és Társadalom Bizottságának strasbourg-i irodájával együttműködve követeli a Strasbourg Emberi Jogi Bíróság által a spanyol állam diszkriminatív gyakorlatát megállapító ítélet strukturális következményeinek betartását. A 2012-ben hozott ítélet kimondja, hogy a spanyol állam megsértette az Emberi Jogok Európai Egyezményének 14. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát azáltal, hogy a katolikus és evangélikus lelkészek nyugdíjazásának feltételeit a protestáns lelkészekre nézve hátrányosan szabta meg. Az Európai Emberi Jogi Bíróság a spanyol kormánytól egy olyan jelentést vár, amelyben az számot ad a diszkriminatív helyzet felszámolására irányuló lépésekről. Mivel ez a jelentés még várat magára, az ügy nem zárulhatott le. Az Igazságügyi Minisztériummal történt többszöri konzultáció ellenére az ítéletben megfogalmazott kollektív diszkrimináció felszámolására, hatékony válaszlépésekre ezideig nem került sor. A CEC az Európa Tanács Miniszteri Bizottságához fordult a Bíróság ítéletének betartatása miatt.

Kótay-Nagy Annamária/Külügyi Iroda
reformatus.hu

DÖBBENETES ÉVKÖNYV 2014 A KERESZTYÉNEK VILÁGSZERTE TAPASZTALHATÓ DISZKRIMINÁCIÓJÁRÓL NOVEMBERBEN VILÁGIMANAP AZ ÜLDÖZÖTT KERESZTYÉNEKÉRT

Mértékadó becslések szerint, napjainkban világszerte mintegy 100 millió keresztyén szenved el naponta kisebb-nagyobb üldözést, megalázást, diszkriminációt hite, egyházhűsége miatt. Mindezt nem hozzávetőlegesen tudjuk, hanem abból az évkönyvből, amit pár napja tettek közzé Németországban. A Bucer Intézet közel 320 oldalas kiadványának címe: 2014-es évkönyv az üldözött és diszkriminált keresztyénekről. Mindennek tudatában az Evangéliumi Világ Allianz (WEA) és az Open Doors (=Nyitott ajtók) nevű keresztyén segélyszervezet világméretű imaakciót és imanapot hirdetett novemberre. (Bonn/Frankfurt/Hamburg/Wien - 2014.10.14. - pro-medienmagazin.de; bucer.de;)

Írta: Dr. Békefy Lajos

Világméretű keresztyén információs együttműködés

Nagyszerű és példaértékű keresztyén információs összefogásnak lehetünk tanúi ismét, amikor hírt adhatunk a német, osztrák és svájci könyvpiacra megjelent alapos és döbbenetes adatokat közlő évkönyv megjelenéséről. A világszerte növekvő keresztyénellenes diszkrimináció jelenségeiről, adatairól, okairól szól mintegy 320 oldalon a kiadvány. A Kultúra és Tudomány Kiadó problémáérzékeny vállalkozói szellemét dicséri a könyv, aminek támogatói: a Német Munkaközösség a Vallásszabadságért, az Osztrák Evangéliumi Allianz, a Svájci Evangéliumi Allianz Vallásszabadság Munkaközössége, a Vallásszabadság Nemzetközi Intézete és a Nemzetközi Társaság az Emberi Jogokért nevű szervezet.

A tematikai összeállítás felelősei: Dr. Thomas Schirrmacher professzor, a Bucer Márton Szeminárium (Bonn, Zürich, Innsbruck, Prága, Ankara) rektora, protestáns etikaprofesszor; Ron Kubsch, az apologetika és az újabb kori teológiatörténet docense a Whitefield Teológiai Szemináriumban és Max Klingberg, a Nemzetközi Társaság az Emberi Jogokért nevű szervezet munkatársa. Ő 2000 óta, főként egyiptomi és iráni emberjogi szervezetekkel dolgozik együtt. Az iszlám jog, a nők helyzetének és a vallásszabadság aktuális kérdéseinek a kutatója.

Megosztanak a vélemények

A kötet több írása és elemzése hasonló, vagy azonos eredményre jut, nevezetesen annak megerősítésére, hogy a vallásszabadság világszerte egyre gyakrabban sérül, illetve nem kevés he-

lyen el sem éri a nemzetközi minimumot. Ezt állapítja meg Heribert Hirte (CDU) német politikus is, aki e 2014-es kiadványhoz az előszót írta. Írásában sürgeti a még hatékonyabb nemzetközi összefogást és segítségnyújtást az üldözöttekért, és az emberi jogok megerősítését világszerte. E jogok megsértésének a számonkérését tartja az egyik legfontosabb segítségnek. A vélemények azonban a segítség módjait illetően jelentősen eltérnek egymástól. Thorsten Leiber egyházfőtanácsos például, aki az EKD (=Németországi Protestáns Egyház) teológiai referense emberjogi és migrációs kérdésekben óv attól, hogy nagy szavakat használjunk, s állandóan a jogokra hivatkozzunk. Sok egyéni tragédia húzódik meg a deklarált és be nem tartott, kijátszott vagy számon kéretlen, számon kérhetetlen emberjogi kérdések háttérében. Az áldozatoknak konkrét segítség kell, oltalom, befogadás, védelem és biztonság szülőföldjükön, lakóhelyükön. Azaz az alapvető jogok és az alapvető emberi szükségletek nem ritkán abszolút köszönő viszonyban sincsenek egymással.

Konkrét témák - sajátos drámák és feladatok

Éppen ezért Th. Leiber írásának a témája: Közel lenni testvérrünkhöz! A féleértett, de mindenképpen kötelező vallásszabadságról, annak a társadalmi kérdések peremére szorításáról ad tájékoztatást az egyik írás. Christine Schirrmacher a vallásszabadság értelmezéséről ír az iszlámban, ennek kapcsán a pakisztáni blaszfémia/istenkároklás elleni törvényről, a teljes vallásszabadság elutasításáról az iszlám teológiában. Továbbá arról, kit tekint

apoztatának, azaz hitehagyónak az iszlám jog, hogyan értelmezik a vallásszabadságot Iránban. Lesz-e, lehet-e vége egyáltalán a mártíromságnak a jövőben – ez a kérdés foglalkoztatja Ch. Sauert. K. Sido pedig a szíriai keresztények nagy tragédiájáról, a szülőföldjükről történő elűzés súlyos eseteivel szembesít. Hogyan értelmezi a török bel-, és külpolitika az örmények helyzetét?

Milyen az eritreai keresztények életkörülménye az embertelen börtönviszonyok árnyékában? Az érettük mondott ima szükséges-ségéről számol be M. Rode írása. Olvashatunk a palesztinai keresztények nehéz napjairól, Maláziáról, ahol kisebbségi helyzetben élnek a keresztények. Történelmi visszapillantást is kapunk arról, hogyan alakult a keresztényüldözés az újabb kori történelemben, ugyanígy az emberi és vallásszabadsági jogok történetéről. Az Open Doors szervezet világmutatót állított össze az üldözésről, meg arról, hogy Nigéria után Tanzánia a radikális iszlám következő célpontja lehet. Az egyiptomi keresztény nők nehéz helyzete ugyanúgy szóba jön, mint az, melyek azon nemzetközi szervezetek, melyek az emberi jogokért küzdenek, illetve melyek az internetes helyek, ahol tájékozódhatunk a keresztényüldözés és diszkrimináció aktuális helyzetéről.

Amiről a világindeks tanuskodik

Az Open Doors első kézből szerzi információit, hiszen több, mint 50 országban dolgoznak munkatársai, s gyűjtik az adatokat a vallásszabadság megsértéséről és az üldözésekről. Újszerű a tények feltárásában a kérdőívek felhasználása és kiértékelése. A világranglistát változatlanul Észak-Korea vezeti, ahol 16 667 személlyel szemben alkalmaztak fizikai erőszakot az elmúlt évben, utána következik Szomália, ahol 15 436 súlyos esetről tudnak. Majd Szíria és Irak jön a sorban, szembetűnő, hogy előbbiben 16 112, utóbbiban 15 556 esetet tartanak számon durva fizikai

erőszak alkalmazásával. A hivatalos világindeks 50 országot sorol fel, ahol keresztényüldözés valósul meg. Csaknem fele iszlám többségű ország. De a listán ott van Kína, Vietnam, Laosz, India, sőt Latin-Amerikából Kolumbia is. A sokoldalú éves jelentés további megismerése szükséges lenne ahhoz, hogy mélyebb képet és ismereteket szerezhessünk a mai üldözések okairól, vallási, etnikai, kulturális, történelmi, politikai összefüggéseiről. Ez nagyon is szükséges, különben érthetetlenek lennének bizonyos jelenségek. Például az, hogy a török parlament a diyarbakiri protestáns gyülekezet honlapját pornográfának minősítheti, meg az, hogy a keresztények miért nem hajlandók Észak-Koreában az elnököt istenként tisztelni. Az sem semmi, hogy hitéért Laoszban egy keresztényt háza palánkjához kötözve gúnyoltak, vagy Kubában 1120 keresztényt májusban börtönbe vetettek. Vagy Irakban az ottani keresztények legsötétebb órájának nevezte I. Sako pátriárka a keresztények elűdözését. És a sort sajnos bőségesen lehetne folytatni...

A tehetetlenség elleni első lépés világméretű imalánc 100 országban

Világméretű fenyegetettség világméretű imát tesz szükségesé. Ez a cselekvés első lépése. Ezért az Evangéliumi Világ Allianz két napot is megjelölt a világindeks akcióra: november 9-ét és 16-át. A világindeks láncba több, mint 100 ország keresztény közösségei kapcsolódnak be. Ez hatalmas lelki alarm, riasztás, ugyanakkor nagy indító inspiráció ahhoz, hogy minden szinten felelősen keressék a hatékony ellenszerét a növekvő diszkriminációnak és üldözésnek. De egyúttal az ima a legkonkrétabb testvéri együttérzés, odagondolás, szolidaritás, majd az áldozatvállalás szülője is. Jó lenne ennek pozitív eredményeiről mielőbb és egyre gyakrabban beszámolni...

GYÜLEKEZETEINK életéből

Emlékezés Mezei Vilmosné gondnoknőre

2014. május 20-án a Szilicei Református Keresztény Gyülekezetet fájdalommal szívvel, de a feltámadás reménységében búcsúzott el-

hunyt gondnoknőjétől Mezei Vilmosné Szakal Rózsától, aki majd 20 éven keresztül volt hűséges előjárója.

Mezei Vilmosné 1963. június 30-án született Róccén. Munkás családból származott, ketten voltak testvérek. Az alapiskolát Szilicén és Pelsőcön, a középiskolát a

szőlőskei mezőgazdaság iskolában végezte. Az iskola elvégzése után a pelsőci termelőszövetkezet gombaszögi kertészeti részlegében állt munkába.

1983. június 18-án házasságot kötött Mezei Vilmossa, mely házasságból két gyermek született Róbert és Zsolt. A házasságkötés után három nappal sajnos elvesztette bányász édesapját, aki hosszú betegsége után elhalálozott.

A gyermekeket féltő, óvó, gondoskodó, törődő szeretettel nevelték, akiknek növekedésével újból munkába állt, szintén a kertészetben, de már Szilicén a földműves szövetkezetben. Majd a helyi óvodában is dolgozott, később ismét a szövetkezetben,

majd munkát keresve egy ideig boltban, kocsmában, végül pedig zootechnikusként újra a szövetkezetben munkálkodott egészen addig, míg egészségi állapota engedte.

Közben pedig 1995 őszétől presbiterként és gondokként a református gyülekezetben is folyamatosan, sokat tevékenykedett munkálkodva a rábizottakon, építve mindazt.

2011 novemberében egészségi állapota megromlott. Többször is kórházi kezelésre szorult. Súlyos betegsége elviseléséhez a hiten túl szerető családja és a kisunoka adott számára lelki erőt.

2014 május 17-én rohamosan romlott egészségi állapota, kórházba került. 2014

május 18-án még az istentiszteletről hozzá érkező édesanyját megvárva, a rosznyói kórházban, szerettei körében dobbant utolsó szerető szíve.

Megtérését, Istenhez fordulását az 1993 június 29-én történt villámcsapás okozta tűzvésztől számította, melynek következtében leégett a református templom tornyának teteje. Az a tűz különös volt... Égett a torony és esett az eső, és az eső nem oltotta el az égő tornyot. Csak égett, sokak szomorúságára, ámulatára, megdöbbenésére... És akkor nőtestvérünkben megmozdult valami... Hogy kell, hogy legyen Isten... Aki így szól bele a tőle eltávolodott emberek életébe...

1994-ben önálló lelkésze lett a gyülekezetnek Nt. Spisák István személyében. Valami megmozdult, elindult... Barátnőjével együtt ők is konfirmáltak a parókián...

1995 szeptember 25-én vett részt az első presbiteri gyűlésén, mint megválasztott presbiter, majd az 1995. október 1-én megtartott választói közgyűlés egyhangúlag, ellenvetés nélkül, a gyülekezet gondnokává választotta.

Az akkori lelkész által felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a „stafétát átadva”, Zsebik Andor (bácsi), addigi gondnok köszöntötte az új presbitereket és a gondnoknőt, kérve őket, hogy úgy viseljék szívéken az egyház gondjait és dolgait, mint ahogyan ő viselte...

Ennek a mércének kellett megfelelnie, és ennek igyekezett megfelelni a presbitérium élén járva munkákban, szolgálatban, egyházi életben. Isten tüze, a Szentlélek tüze égett testében. S így volt jelen gyülekezetben, munkálkodva az egyházért az egyház dolgaiban... a templomot, a parókiát javítva, őrizve, a közösséget építve... Ha kellett a magasban, a tetőn, az álláson, ha kellett mélységekben, sárban, egymaga is. Így volt ott az egyházmegye dolgaiban is, tisztséget is viselve. Így volt ott a magyarsággért való kiállásban a komáromi tüntetésen. Így igyekezett magyarságában is helyt állni, gyermekeit is magyar iskolába járattva, őrizni akaró szeretettel szeretve.

Így volt itt a presbiterekkel, és sok más gyülekezeti vagy nem gyülekezeti taggal, de a munka terhét hordozva, volt amikor nagy közösségben, gyülekezetben, örömteli, ünnepi alkalmakban, s volt, amikor családjával, férjével vagy egyedül és fájó szívvel, hogy mások nem jönnek. Égett, és sokszor égetett is, amikor ezzel a tűzzel igyekezett kiállni az igazságért a gyülekezetéért, szívé-

ben égő szeretettel, ha kellett alázatosan csendesen, s volt amikor hangosan, hangot adva a véleményének, tűzzel, keményen.

Közben azonban egy még nehezebb próba várt rá...

Az a tűz... Nem tudjuk mi okozta, hogy az alkalmankénti dohányzás, vagy az istállók levegője... vagy lelki okok, belső öröklődések, vívódások, gyötrelmek, aggódások a megpróbáltatások, a nehézségek, a helytállás, minden téren családja, gyülekezet, munkahelye terén való megfelelni akarás közepette... vagy egyéb, másvalami előttünk talán nem nyilvánvaló, de Isten igazsága előtt ott levő dolog vagy mindez együttvéve.. de beteg lett...

És a betegség tűzként terjedt, és volt jelen a testében, égő, égető fájdalommal... És Jóbként szenvedett és küzdött, és harcolt vele együtt a család, szeretett hozzátartozói, hűséggel, szeretettel, mindent készen megadni számára, áldozatot nem kímélve, hordozták szenvedései, megpróbáltatásai közepette. Harcában támogatták, segítették a körülötte levők, szomszédok, ismerősök, a vele együtt szenvedők, volt munkatársa, sorstársa is, aki nem sokkal azelőtt a megelőzte őt minden élők útján. S harcoltunk vele együtt mi is, a nagyobb család, a gyülekezet, folyamatosan, vasárnapról vasárnapra imádkozva érte. S már-már úgy tűnt, talán sikerül csatát nyerni...

Kegyelemként éltük meg, vele együtt keresztlányának esküvőjét, majd a kisunoka születését, aki vigaszt jelentett számára a próbák közepette, aki mosolyával mindig fel tudta vidítani, akivel - a kezelésekk miatt kihullott haja miatt - még inkább hasonlítottak egymásra. Kegyelem volt, hogy szűk gyülekezeti körben köszönhetjük 50-ik születésnapja alkalmából, együtt örülhettünk vele a kisunoka keresztelőjén, és az is, hogy még betegen is volt, hogy részt vett a templomtakarításban, és még a legutóbbi fesztivál ünnepi istentiszteletén is. Kegyelem volt, és az orvos is csodálkozott, hogy még életben van, mikor más már elment...

A 2013-ik évi halottak napi temetői istentisztelet után azonban már rohamosan romlott az állapota s földi élete egyértelmű irányt vett a mulandóság felé...

Az a tűz benne égett, s égette. S Jóbhoz - Isten szenvedő szolgájához hasonlóan gyöttrődött ebben a tűzben - gyöttrődött a miértén. Miért? Miért ő, miért őt, miért bünteti? Mit vétett? Miért?

Próbáltam vigasztalni, - utolsó kórházi

találkozásunkkor is - nyugtatni, hogy nem csak erről az oldalról nézhetjük ezt... Ez lehet próba is..., - de akkor miért rajtam próbálkozik - mondta elsírva magát, s én is gyenge voltam hozzá, tehetetlennek, képtelennek éreztem magamat, hogy többet tudjak mondani, csak annyit sikerült, hogy nézd, ott van Drága László is..., aki hűséges rosznyói gondnokként szintén ezt a próbát élte át.

Mert igen, van az, hogy Isten emésztő tűz a bűnös embernek, és van az is amit szeretett nagynénje, Mariska néni az egyik drága énekünket, de a Bibliát is idézve, folyamatosan mondott neki: hogy Isten azt bünteti, kit szeret - s az ő szerettei az ő közzelségében, talán még inkább számon vannak tartva ebből a szempontból, hogy tiszta, büntől mentes életet éljenek. De ki az, aki ne vétkezne. Vagy ne vétett volna. S ha bűneinkből és annak következményei alól szabadulást, keresünk, annak legegyszerűbb módja, ha megvalljuk bűneinket, és Ő hű és igaz, és megbocsátja azokat.

De van az a próba is, amit Isten szolgálai is átélnek, hogy az ügy, amelyért szolgálnak, Isten ügye, csontjaikba rekesztett tűz, amiben gyöttrődik Isten embere.

És igen, van az is, amit nagynénije is éppen Jób szavait idézve, próbált a lelkére helyezni, hogy ha a jót elvettük, akkor a rosszat is el kell tudnunk fogadni... - amit a Sátán által Jób, Isten igaz és hű szolgájaként is átélt, és amely arról szól, hogy akkor is hűségesek maradunk-e Istenhez, ha nehézségek, bajok, nyomorúságok, veszteségek, vagy bántalmazások érnek, és akkor is, így is megmarad-e Isten iránt való bizalmunk, akkor is bízni fogunk-e benne, és hűek leszünk hozzá?

S ebből a próbából Isten által van felemeltetés, kiemelkedés, a hűségnek jutalma. Jób számára itt a földi életben történt mindez, hogy visszakapta az egészségét, újra kapott gyermekeket, javakat Istentől. Számunkra azonban Isten Fia feltámasztása által megmutatta azt, hogy nem csak ebbe a földi életbe való visszatérés van, amelyből a halál által újra távozzunk. Hanem van az az örök élet is, amelyet szeretetből elkészített az Őt szeretőknak. Ahol nem lesz többé halál, fájdalom, jajkiáltás, szenvedés, mert Isten lesz minden, mindenekben. Mert úgy szerette Isten ezt a világot, hogy megszületett Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Ebben a reménységben búcsúztunk.

André János

Beszámoló az Abaúj-Tornai egyházmegye kórustalálkozójáról

Az Abaúj-Tornai egyházmegye kórustalálkozójára 2014. október 12-én került sor 14 órai kezdettel a pelsőci református templomban 6 kórus részvételével.

A találkozón az egybegyűlteket elsőként a helyi lelkipásztor, Nt. Radácsy Károly köszöntötte, majd az egyházmegye esperes helyettese, Nt. Varga Zoltán hirdette az Igét a 105. zsoltár válogatott versei alapján. Igehirdetésében elmondta, hogy az Istendicséret, Isten nagyságos tetteinek hirdetése régen beépült az emberek életébe. A munkavégzést sokszor énekelt imádság kísérte. A kórustalálkozón is felcsendül az ének, de ne csak a dallamot és annak szépségét, tisztaságát vigyük el magunkkal, hanem az ének mondanivalóját, az énekelt imádságot is. Majd Ing. Pápezsik Margit gondnoknőtől hallhattuk a gyülekezet és a gótikus Szent György templom történetét.

A kórusok közül elsőként a **gícei** gyülekezet kórusa tett bizonyosságot Varga Gergely előadóművész-szaxofon-

művész és a gyülekezet lelkésze, Nt. Zsámbok Piroska vezetésével. A kis kórus nagyon bátran állt helyt, énekükben bizonyosságtévő erő volt. Nagy élmény volt előadásukban az „Új szívet adj” című ének jazzes feldolgozása.

Majd a **pelsőci** református gyülekezet kórusának énekében gyönyörködhattunk, amely külön erre az alkalomra alakult. Mégis az énekesek szép, képzett hangon éne-

keltek, ami Samu Katalin munkásságának, és a gyülekezetben a több évtizedes kórusmunkának is köszönhető. A kórus Máté László karnagy vezetésével 2 művet énekelt.

Harmadikként a **szádalmási** gyülekezet kórusa énekét hallhattuk Varga Zoltánné tiszteletes asszony vezetésével. Az énekkar főként kíséretes műveket énekelt. Énekükkel több fontos üzenetet adtak át, többek között egy aktuális kórképet is: „szeretnék hinni, ha van Kiben”.

Őket a vendégként meghívott **gömörhorkai** gyülekezet kórusa követte Máté László karnagy vezetésével. Az énekkar 13 éve működik, ami már a kórustagok kottatar-

tásán is meglátszódott. A kórustagok a zenét anyanyelvi szinten beszélnek. Különösen is mély élmény marad a kórusvezető által hangszerelt „Ember, csodáld” című mű, melynek dallamában a „The first nowell” című karácsonyi ének dallamát fedezhettük fel.

A **kassai gyülekezet Laudate Dominum** kórusa, melyet Kovácsné Palcsó Edit vezet, az elmúlt éven ünnepelte fennállásának 10. évfordulóját. A kórus énekét hallva vi-

lágossá vált, hogy a zeneileg és egyházzeneileg magasan képzett kórusvezető szárnyakat tud adni a kórusnak, a kórus tagjainak. Így hangzott el előadásukban Praetorius Mi Atyánk-ja; Kodály: Stabat Mater a 295. dicséret szövegével; Nagy Csaba Zoltán Jöjj, népek Megváltója című műve és J. S. Bach Máté passiójának zárókorálja, a Már nyugosznak a völgyek.

Végül a **kőrösi** gyülekezet kórusa szolgálatában gyönyörködhattunk. Megtanulandó példa az, ahogyan a kórustagok kórusvezető híján egymásra figyeltek. Minden hang, sőt minden levegővétel is egyszerre történt. Énekük

által ott jártunk a Via Dolorosán, ahol a mi megváltásunk

megtörtént.

A kórusok szolgálatát Nt. Bodnár Noémi egyházzenei asszisztens értékelte és átadta az Egyházzenei Osztály köszöntését és ajándékát. Majd az egyházmegye esperese Nt. Orémus Zoltán fejezte be az alkalmat Isten Igéjével és imádsággal. Nemzeti imánk eléneklése után a kórustalálkozó az inkubátorházban folytatódott a gazdagon terített asztalok mellett beszélgetéssel, közös énekléssel.

-bn.-

A képeket Dr. Urbán Károly készítette

Az idősek istentiszteletén hálát adtunk a 90. életévért

„Vénségetekig ugyanaz maradok, ősz korotokig én hordozlak! Én alkottalak, én viszlek, én hordozlak, én mentelek meg.” (Ézs 46:4)

2014. október 19-én az idősek istentiszteletén ezzel az igeverssel volt köszöntve a gyülekezet.

Az igehirdetés a Zsoltárok könyve 71. részének alapján volt felépítve, valamint a következő igeverse: „Mert általam sokasodnak meg napjaid, és gyarapodnak életed évei.” (Péld 9:11)

Az igehirdetésben elhangzott, hogy Isten kegyelme gyarapítja életünk éveit, azonban az rajtunk múlik, hogy mivel töltjük meg napjainkat. Szánunk-e időt a mennyei Édesatyával való beszélgetésekre, szavának olvasására, ugyanakkor mivel töltjük ki a nyugalom napját? Mit jelent életünk mindennapjaiban Isten áldó jelenvalósága?

A zsoltáros így fohászkodik Urához: „Öregkoromban se vess el engem, ha elfogy az erőm, ne hagyj el!” (9. vers)

Munkálkodjon bennünk Isten Szent Lelke, hogy mindenkor vallani tudjuk, legyen életünk rövid vagy hosszú, ha a halál árnyéka völgyében járunk is, nem félünk semmi bajtól, mert az Úr velünk van: vesszeje és botja megvigasztal minket. (Zsolt23:4)

Alkalmunkon sort kerítettünk arra is, hogy gyülekezetünk azon legidősebb tagját, aki rendszeresen jár alkalmainkra, felköszöntsük.

Tildi Rozália asszonytestvérünk Isten kegyelméből be-

töltötte 90. életévét, mely alkalomból szeretettel köszöntöttük. Hálát adtunk Gondviselőnknek, hogy Rozi néni kap kellő lelki és testi erőt egyaránt, hogy valamennyi alkalmunkra eljöjjön, hogy dicsőítse mennyei Édesatyáját. Ugyancsak hálásak voltunk mindenható Istenünknek, amiért Rozi nénit egykor szolgálatra hívta. Éveken keresztül hűségesen és szeretettel végezte a harangozói tiszttel járó feladatokat, a templom és a parókia körüli szolgálatokat, amit ezúton is köszönünk neki. Isten áldja és őrizze meg őt továbbra is hitben, reményben és szeretetben!

Sándor Veronika

Megismerve hazát és egymást

Az elidegenedés gyakran hallott panasz az elmúlt évtizedekben. Nem egyszerű „kimozdítani” embereket, s még nehezebb egymás jobb megismerésére ösztönözni azokat, akik, bár egymás közelében élnek, de csak felületesen ismerik egymást. A sok alkalmazottat foglalkoztató cégek már igyekeznek megteremteni a munkatársi közösség erősítésének feltételeit. Egyre több gyülekezetben évenként kirándulásokat szerveznek, vagy nagy egyházi alkalmakra szerveznek közös utat. A tapasztalat szerint ez-

zel a gyülekezeti közösséget erősítik, és segítenek lebontani azokat a „falakat”, amelyeket a mai technikai lehe-

tőségek, internet - televízió, épít az emberek közé.

Ebben az évben második alka-

lommal kelt útra a deregnyői gyülekezet 33 tagja, hogy Isten teremtő hatalmát jobban megismerve, erősödő testvéri közösségben adjon hálát az Úrnak. Az első állomás Boldogkővár-alja volt. A Tomaj nemzetség kezdeti erődje, egy nagyon érdekes formájú várra formálódott a középkor végére. Aránylag jól megközelíthető, és a magyar nép nagy csatáit bemutató kiállítását nagy érdeklődéssel nézték meg gyerekek és felnőttek. A rozgonyi csatát bemutató résznél nem nagyon tudták, hogy Rozgony mai neve

Rozhanovce, és Kassától pár kilométerre található. Következő állomásunk Boldva volt, ahol a több mint 830 éves templomban a helyi lelkész, Prókay Árpád ismertette a templom történetét. A valamikori Benedek-rendi kolostor temploma nagyszerűen érzékelteti a kora középkor magyarországi építészetét. Feltehetően itt készült a Pray kódex, eredeti nevén *Sacramentarium Boldvense*, amely legrégebb nyelvemlékünket, a Halotti beszédet tartalmazza: „Láttyátuk feleim szümtükkel mik vogymuk. Isa pur es chomuu vogymuk.” Nagy érdeklődéssel nézték meg a

résztevők a templom melletti „Barátok házát”, a nagy udvari kemencét, a fűszer- és gyógynövény kertet. A délutáni órákban került sorra Tokaj, ahol a város nevezetességei mellett a terített asztal is várta a csoportot. A Tisza és a Bodrog összefolyása nagyszerű látványt nyújt, a szüreti eseményekre érkezők pedig megtöltötték a város utcáit, tereit. Az októberi, mintegy 22 fokos meleg, s a ragyogó napsütés, mind-mind Isten áldó kegyelmét hirdette ezen a napon is számunkra.

Csoma L.

Biste – Hálaadó ünnep

A Biste Református Egyházközség egyik azon határmenti falvaknak, amelyeket a háború után többször oda-vissza csatoltak Szlovákiához, majd 1947-ben véglegesítették a határokat. Az „ide szakadt” kis gyülekezet azonban anyaegyházától is elvágattott ezáltal, nem beszélve a rokoni kötelékekről és baráti kapcsolatokról. Azóta a dombok közt megbúvó kis falu élete nem lett könnyebb, ezért a kicsiny gyülekezet életében áldásként jött el az a nap, amikor a Füzérkajatai Református Gyülekezet (Biste egykori anyaegyháza) 2008-ban felve-

tette az évenként ismétlődő találkozók, közös istentiszteletek ötletét. Ez a kezdeményezés azt eredményezte, hogy a két kis gyülekezet megújult erővel fordul temploma, egyháza felé, és már maga a készülődés, a templom épületének csinosítgatása, kisebb-nagyobb javítások elvégzése is fontosabbá vált a hívek számára.

Így történt ez ebben az évben is, amikor ismét Bistére került a sor, hogy fogadja kedves vendégeinket. A templom-felújítási munkálatok már nyáron elkezdődtek, mialatt a füzérkajatai gyülekezet hetekkel az ünnepélyes ta-

lálkozó előtt igyekezett megfelelő ajándékot találni-készíttetni a vendéglátók számára.

Október 19-én jött el a várva-várt pillanat, amikor közös istentiszteleten vettek részt mindkét gyülekezet tagjai. A füzérkajatai református gyülekezet lelkipásztora, Orosz Ákosné Erzsébet hirdette az Igét a János evangéliuma 15 fejezete alapján, amelyet szlovák nyelvre Györky Szilvia, helyi lelkipásztor fordított le. Ezután a jelenlevők közös úrvacsorán vettek részt, új borra való hálaadás alkalmá-

ből. Az istentisztelet végén a füzérkajatai gyülekezet gondnok-asszonya átadta a gyülekezet ajándékát, a bistei templom úrasztalára méret szerint készített terítőt.

Az áldott alkalmat ünnepi ebéd

követett, amelyen az immár hatodik alkalommal együtt ünneplő gyülekezeti tagok régi ismerősökként üdvözölhették egymást.

Az ünnepi alkalom megszervezéséért köszönet és hála illeti a bistei

gyülekezet minden tevékeny tagját, akik ismét bizonyították, hogy ha a Lélek erős, akkor kis gyülekezetek is tudnak áldottan szolgálni az Úrnak.

Györky Szilvia

Olvasói levél

Tisztelt Szerkesztőség!

Ne haragudjanak, de szeretnék egy megjegyzést tenni. Írják a Ref. Újságban, hogy küldjünk be képeket az egyház életéről. Tudomásom szerint innen a komáromi egyházmegyéből is küldenek be, csak sajnos nem találkozunk a cikkekkel és a képekkel. A deregnyői gyülekezetben nem tudják, hogy itt zajlik az egyházi életünk? Errefelé is vannak kirándulások, meg nyári táborok is. Tudom, hogy kevés a hely, hogy mindent belesűrítsenek, de lehetne, hogy az egyik hónapban az itteni egyházmegyéket bemutatnák? Mert most is volt itt Madaron a II. Ref. Jótékonyági Bál. Vagy Marcellházán volt a Fíresznek a virrasztó. Az abból állt, hogy az ifjúság egész éjjel énekelt és imádkozott. Ne haragudjanak, de ezt le kellett írnom, mert tudomásom szerint van beküldve itteni hír, csak sajnos nem találkozunk a cikkekkel. Még egyszer elnézést kérünk. További sok sikert kívánunk a Szerkesztőségnek!

Név és cím a Szerkesztőségben

Kedves Testvérünk!

Egyrészt örömmel vettük keresztyéni levelét. A Mindehható áldja meg érte! Soraiból kicseng, hogy nem tétlen szemlélője a gyülekezeti és egyházi életünknek, hanem cselekvő résztvevője is, akinek nem közömbös, hogy az áldott szolgálatokról történő híradással építünk és erősítünk e másokat. A Református Újság szolgálatának ez a célja, hírt adni gyülekezeteink életének eseményeiről.

Másrészt szomorúan olvastam a rövid levelét, mert Önt félretájékoztatták! Mi rendszeresen kérjük a gyülekezetek lelképásztorait, hogy küldjék el tudósításaikat, képeiket! Ne elégedjenek meg a web oldalakon megjelenő írásokkal. Ma már nem kell postaköltséget fizetni, elég a számítógépen elküldeni a tudósítást, ami csak egy modulátort jelent. Úgy látszik ez már sokak számára erón felüli feladat. Valószínűleg ezért nem kaptunk tudósítást sem a jótékonyági bálról, sem a virrasztásról.

VAN MEGOLDÁS!

Több gyülekezetben már rájöttek, segíteni kell a túlterhelt lelkészeknek! Gondnokok, presbiterek, gyülekezeti tagok fognak tollat, ülnek le a számítógéphez, s küldik el tudósításukat, amelyek maradéktalanul megjelennek lapunkban! Kérjük, tegyen így Ön is, és kérjük a gondnokokat, presbitereket és gyülekezeti tagokat, kérdezzék rendszeresen lelkészeiket, vagy tudósítsanak írásaikkal minket. Meglátják, egyre többet olvashatnak gyülekezetükről, egyházmegyéjükről!

Adja Isten, hogy így legyen!

E-mail cím: ladislavcsoma@gmail.com Levélcím: Református Újság Szerkesztősége, 076 74 Drahnov-Deregnyő 216

Hálás köszönettel

Csoma László, lelképásztor

Elhunyt A. Kis Béla

Súlyos betegségben, életének 51. évében elhunyt a Kálvinista Szemle szerkesztője, A. Kis Béla lelképásztor. A Református Újság Szerkesztősége ezúton fejezi ki részvétét a gyászoló család felé, az utolsó feltámadás reményében kérve az Úr vigasztaló kegyelmét.

A Szerkesztőség

Vándor - Biblia

- kiegészítés az előző számban közölt cikkhez

III.

A Felsőzempléni Ref. Egyházmegye 1942. szeptember 11.-én a „Hatfa”-fürdőben tartott rendes Egyházmegyei közgyűlése keretében, Szakál László, kistráskai lelképásztor az Egyházmegye lelkészi tanácsbírája és pénztárnoka, azt a - lelkét már korábban foglalkoztató - javaslatot terjesztette elő az Egyházmegyei közgyűlés plénuma elé, hogy az Egyházmegyébe tartozó gyülekezetek önkéntes adakozó készségének a regisztrálására, készítsen az Egyházmegye egy bőrkötésű, s megfelelő ábrákkal és idézetekkel ellátott ú.n. Egyházmegyei - Vándor - Bibliát, amely Biblia évről-évre, illetve az egyik egyházmegyei közgyűléstől a következő közgyűlésig terjedő időtartamra, annak

a gyülekezetnek volna az Egyházmegyei közgyűlés által odaítélendő és minden évben az Egyházmegyei közgyűlés plénuma előtt átveendő, amely gyülekezet előző évi önkéntes adományainak és lélekszámának az arányszáma a kérdéses esztendőben egyházmegyei viszonylatban a legmagasabb volt.

A leendő Vándor - Biblia alanyául, a budapesti „Sylvester” nyomda készítésében legutóbb megjelent Nagy Képes Bibliát ajánlja a javaslattevő lelképásztor. Az Egyházmegyei Közgyűlés a javaslat elhangzása után nagy lelkesedéssel és egyhangú határozatával magáévá tette azt s egyben felkérte Szakál László, kistráskai lelképásztort, hogy a javasolt „Vándor - Bibliát” s annak fedő

lapjait a saját legjobbnak vélt elgondolása szerint tervezzék és rajzolják meg és valamely debreceni vagy budapesti nyomdánál a Felsőzempléni Egyházmegye nevében rendelje meg.

Végezetül határozatilag az Egyházmegyei közgyűlés kimondotta, hogy a létesítendő „Vándor - Biblia”, a Felsőzempléni Egyházmegye elidegeníthetetlen tulajdonát fogja képezni, és mint egyedülálló egyháztörténeti dokumentum, mindenkor a Felsőzempléni Református Egyházmegye, illetve az Egyetemes Református Egyház legfelsőbb szerveinek a rendelkezési körébe fog tartozni. Szakál László lelkipásztornak pedig a Vándor - Biblia tervezetének elkészítéséhez és a Biblia megvalósításához az Egyházmegyei közgyűlés jó egészséget, s az Isten dicsőségére szolgáló szép munká-

nak a sikeres elvégzésére Isten áldását kívánja.

Soli Deo Gloria !

Kelt Hatfa-fürdőn, 1941 szeptember 11.-én
Szakál László, ref.lkp.

A jelentés ezek után egy hosszadalmas küzdelem leírásával folytatódik, a maga részleteiben bizonyítva a Vándor - Biblia kivitelezésének egy teljes évig tartó kálváriáját. Majd a részletes beszámoló e szavakkal zárul :

IV.

Végezetül pedig még csak egyre hadd kérjem lelkipásztor és tanító testvéreimet valamint a nt. Egy.kgy. egész plénumát. Ha már megvan a Vándor - Biblia: éljünk is vele. Éljünk azzal a drága lehetőséggel amit nyújt s amire sarkal. Ne engedjük, hogy valaha is

unottá és megszokottá váljon az érte való nemes verseny és szent küzdelem. Ha az adakozás csak virtuskodás volna, akkor a Vándor Biblia eltévesztette célját. De az adakozás a hit gyümölcse is, sőt az igazi adakozás mindig az. Így válik a Vándor Biblia hitünk értékmérőjévé s így tölti majd be igazi feladatát, rendeltetését, és akkor ahol több lesz a hit s buzgóbb a szolgálat, ott fog lakozást nyerni a Vándor Biblia s ez lesz igazi lakóhelye, ahol a hívek buzgó énekével és imádságával együtt hirdeti majd a mi szabadtó Istenünk örök dicsőségét.

Kisráska, 1942 október 7.-én
Szakál László
ref.lkp.em.tb.

Szakál Gábor

Egy megbizatosi időszak eltelt

Szerkesztőségünk egyházunk espereseit kérdezte
miként értékelik az eltelt 6 évet

Válaszol Nagy Ákos Róbert a Gömri EM esperese

Mi az, amit egyházmegyéje életében a választási időszak áldott eredményének tart?

Azt, hogy miközben gyülekezeteink nagy része a megmaradásért harcol és a közösségek élete nem mentes a kihívásoktól, problémáktól sem (elég gondolni a nehéz gazdasági körülményekre, a munkanélküliség miatti elvándorlásra, etnikai arányok változására), aközben újraéledésnek, lelki megújulásnak lehetünk tanúi. A sok-sok terv, gyülekezeti program, megújuló épületek, mind azt jelzik: Egyházmegyéink református közösségei élni akarnak. Az egykor gyakran érzékelhető búskomor, olykor kilátástalanságtól és lemondástól sem mentes közhangulatot több helyen felváltotta a remény, a bizakodás hitbeli megújulásból fakadó érzése. Ebben

pedig, hiszem, hogy a lelkipásztorok, gondnokok, presbiterek helyi szolgálata mellett kiemelkedő szerepe volt és van egyházmegyei alkalmainknak, közösségi programjainknak.

Röviden megfogalmazva: azt tartom az elmúlt időszak legnagyobb eredményének, hogy nehézségeink ellenére lelki éledésért, megújulásért, gyülekezeti határokon is átívelő testvéri közöségért adhatunk hálát Istennek.

Mit lát legfontosabb feladatként a következő választási időszakban?

Feladatunk a jövőre nézve, minden gyülekezetünkben a szolgálatok végzésének biztosítása, a már elindított, rendszeressé vált egyházmegyei programjaink folytatása, mégpedig oly módon, hogy a közös szolgálatokba, az eddig be nem kapcsolódott lelkesze-

ket, gyülekezeteiket is be kell vonnunk.

Nem feledkezhetünk meg a felnöttek, gyermekek, romák közötti misszióról, a rendszeres és szervezett diakónia, szeretetszolgálat végzéséről sem. Azért, hogy szolgálatainkat végezhessük, elengedhetetlen a nem lelkészi munkatársak, presbiterek képzése, egyházi szolgálatokba való bevonása.

Természetesen minden tervünk, szándékunk Isten gondviselő hatalmára bízunk, imádkozva azért, hogy Szentlelke vezetése által, az Ő akaratának megfelelően végezzük szolgálatainkat.

KÉNYSZERMOSOLYGÁS

Levéltáros koromban, az 1960-as évek második felében volt egy hetven éven felüli nyugdíjas munkatársunk, Dr. Orbán Endre korábbi szatmár megyei pénzügyőr parancsnok. A derék erdélyi örmény tele volt józú történetekkel. Ő mesélte, hogy a két háború között, amikor Budapesten szolgált fiatal pénzügyőrként és a trafikokat vizitálta, feltűnt neki, hogy az egyik trafik tulajdonosa egy nyugalmazott honvéd tábornok volt. Kíváncsi lett, hogy miért kapott egy tábornok trafik-engedélyt. Az aktájából kiderült,

hogy betegség miatt került nyugállományba nyugdíjkorhatár előtt a tábornok. Nyugállományba helyezésének oka kényszermosolygás volt. Teljes együttérzésünk dacára, akaratlanul fülig szaladt a száánk. Alighanem ez történt a katonaságnál szegény tábornok beosztottaival is, akik akaratlanul, a legkomolyabb helyzetben, minden tiszteletük ellenére is visszamosolyogtak előljárójukra. Rendnek pedig muszáj lenni.

Csohány János

Lelkésztovábbképző – Berekfürdő 2014. október 20-21.

Ez éven immár második alkalommal vett részt a lelkipásztorok nagy része a magyarországi Berekfürdőn tartott őszi lelkésztovábbképzőn, amelynek címe: „Hitvallás és nemzettudat.”

Palcsó Attila lelkipásztor és ft. Fazekas László püspök nyitóáhitata után, a püspök úr ismertette a résztvevőkkel a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház jelenlegi helyzetét, nyelv és identitás szempontjából. Előadásában rámutatott a történelmi vonatkozásokra, amelyek a mai identitás-zavarral, nemzetiségi ellentétekkel küzdő

gyülekezetek jelenlegi helyzetét előidézték. Ft. Géresi Róbert püspök-helyettes ezután kifejtette az identitás-tudat teológiai alapvetését, rámutatva arra, hogy Isten népe számára az Úrhoz való hűség és a nemzeti önazonosság-tudat minden időben szinte egyformán fontos volt.

Nagy örömkre szolgált, hogy Balogh Zoltán, a magyarországi Emberi Erőforrások Minisztere elfogadta egyházunk meghívását, és a vacsora után előadást tartott arról, mi, és mi lehet az állam szerepe a hitvallás és nemzet-tudat megőrzésében. Beszédében kifejtette, hogy magyarországi szemszögből nézve, sokan nem kapnak tiszta képet arról, mi zajlik az anyaországtól elszakított, református hitűkhöz és nemzetűkhöz ragaszkodó helységeken és gyülekezeteken. Átfogó képet adott arról, hogy a Magyarországon kívül élő magyarok hogyan élik meg nemzetiségüket a Kárpát-medencében, de akár az ameri-

kai Egyesült Államokban is, s hangsúlyt fektetett arra a tényre, hogy az egyháznak sok esetben valóban megtartó szerepe van a nemzeti identitástudat megőrzésében.

A továbbképző második napján, kedden reggel ért mindnyájunkat a megdöbbentő és szomorú hír, hogy A. Kis Béla, a Kálvinista Szemle szerkesztője, súlyos betegség után, életének 51. évében visszaadta lelkét Teremtőnek. A jelenlevők imádságban kérték a Mindeneknek Urát a gyászoló család vigasztalásáért.

ThDr. Somogyi Alfréd előadást tartott „Az identitás kérdéseinek az egyházjogba való beépítésének kérdése és lehetőségei” címmel, amely után a résztvevők hozzászólásaikkal válaszolhattak a két nap alatt elhangzott tényekre, feltevésekre, megoldási lehetőségekre.

Mindnyájunk számára hasznos volt ez a két nap, hiszen ez alkalommal olyan gondokról is szó esett, amelyekről egyébként talán nem is tudjuk, hogyan, milyen formában beszélhetnénk. A továbbképző így azoknak is javukra szolgált, akik mindeztidáig nem találkoztak a hitvallást és nemzeti öntudatot megkérdőjelező problémákkal, s ezáltal bepillantást nyerhettek az egyházi vezetés embert próbáló munkájába, amelyet egyházunk védelmében folytat évtizedek óta, valamint azon lelkipásztorok, gyülekezetek életébe, akik a nyelvhatárokon mindennapos valóságként élik meg az értékvesztés, hitvallás és nemzeti identitás iránti érdektelenség folyamatát.

Györky Sz.

Megnyílt a Varga Imre-emlékkiállítás Hernádsadányban

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Tudományos Gyűjteményei szervezésében október 24-én „Ahogy lehet...” címmel Varga Imre-emlékkiállítás nyílt a Hernádsadányi Református Egyházközség gyülekezeti házában.

Varga Imre püspökké választásának 60. évfordulóján 2013-ban a Tudományos Gyűjtemények kísérletet tett a rimaszombati lelkipásztor és a néhai püspök életének és szolgálatának a bemutatására. Az emlékkiállítás szlovák nyelven most először a hernádsadányi gyülekezetben tekinthető meg.

A helyszínválasztás nem volt véletlen. Varga Imre 1931-ben a hernádsadányi református templomban kötött házasságot a helyi lelkipásztor lányával, Körössy Erzsébettel és ebben a községben is van eltemetve.

Az emlékkiállítást Fazekas László, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke nyitotta meg. B. Kovács István, a Tudományos Gyűjtemények igazgatója, röviden bemutatta a kiállítás anyagát, ismertette az összeállítás

folyamatát, illetve köszönetet mondott a néhai püspök gyermekeinek, hogy a felhasznált dokumentumokat, képeket és tárgyi emlékeket a gyűjtemények rendelkezésére bocsátották.

A megnyitót követően bűnbánati istentisztelet következett, amelyen Juraj Brecko, az ondava-hernádi egyházmegye esperese hirdette az ígét, énekekkel a zsadányi

gyülekezet kórusa szolgált, Fazekas László püspök pedig köszöntötte a gyülekezetet.

A Varga Imre - emlékkiállítás a Zsadányi Református Egyházközségben előreláthatóan 2014. november 15-ig tekinthető meg.

Reformata, Felvidék.ma

Fotó: Reformata

A Kárpát-medence Reformátussága

Konferenciával és kiállítással zártak a Kálvin emlékévek

A Magyarországi Református Egyház Kálvin János Emlékbizottsága 2014. október 18-án a 2009 - 2014 közötti Kálvin Emlékek zárórendezvényeként konferenciát szervezett Budapesten, a szépen felújított Kálvin téri református templomban. A genfi reformátor születésének 500. és halálának 450. évfordulója közötti évek hazánkban egy új „Kálvin-reneszánsz” lehetőségét teremtették meg.

A rendezvény zenei szolgálata is hangsúlyozta Kálvin tanításának élő voltát, hiszen a Kálvin Kórus szolgálatában először szoltárénekek hangzottak el az 1539-es strasbourgi énekeskönyvből. A konferenciát dr. Szabó István a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke, a Parókiai Könyvtár Bizottság elnöke nyitotta meg, aki beszámolt arról, hogy a több mint négy évtizeddel ezelőtt megszakadt Református Egyházi Könyvtár sorozat Kálvin János újszövetségi bibliamagyarázatainak tizennégy kötetes, egységes megjelenésű kiadásával éledt újjá. A sorozat részeként jelenhetnek meg Kálvin újszövetségi bibliamagyarázatai, amelyek 2010-től folyamatosan kerülnek az olvasók látóterébe. A beszámolóban elhangzott, hogy a Kálvin Kiadó gondozásában még ebben az évben kiadják az Institutio jegyzetekkel ellátott, új fordítását is.

A konferencia résztvevőit köszöntötte dr. Hafenscher Károly miniszteri biztos, a Reformáció Emlékbizottság lelkes elnöke, aki a most véget érő Kálvin emlékéveket a Reformáció 2017-es jubileumi-évének távlatában helyezte el. Az előadások sorát dr. Szabó István nyitotta meg – A Kálvin Emlékek jelentősége – Kálvin munkásságának mai hatása című értekezésével. Ezt követően dr. Márkus Mihály nyugalmazott püspök, a Kálvin János Emlékbizottság elnöke mutatta be a Kálvin Emlékek gazdag eseménysorozatát.

Dr. Horváth Erzsébet, a Zsinati Levéltár vezetője „A kálvini reformáció hatása a társadalomra, a gazdaságra és a kultúrára Magyarországon” címmel szövegezte az emlékéveknek az aktuális illetve perspektivikus társadalmi vetületeiről. „A magyar Institúció” címmel Kálvin Institúciójának fordításáról tartott előadást dr. Buzogány Dezső kolozsvári egyháztörténész professzor. Részletekbe menően beszélt az Institúció nyelvezetéről, az eddigi fordítások „gyenge pontjairól”, valamint arról is, hogy

Kálvinnak ezen műve milyen hatást gyakorolt a református lelkész-társadalomra. Kifejezte azon kívánságát, hogy a lefordított és kézbe vehető Institúció legyen az egyház élő alkotmánya.

A délutáni előadások sorát Magyar Balázs Dávid a Debreceni Református Hittudományi Egyetem doktori képzésének hallgatója kezdte meg az „Antoine Calvin és Anne LeFert botrányos válása. A genfi reformátor közbelép” című beszámolójával, amelyben Kálvin magánéletének eddig kevésbé ismert részleteire világított rá.

A következő előadást az egyházzene szentelte dr. Bódiss Tamás, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem adjunktusa, aki „Istentisztelet – ének – imádság. Kálvinról alkotott egyházzenei képünk új vonásai” című eszmefuttatásában részletesen vizsgálta, mennyiben valóságosak azok a nézetek, amelyek szerint Kálvin a többszólamúság és a műzene ellen volt, illetőleg maga hordatta ki a református templomokból az orgonákat. Az orgonánál az előadó kimutatta, hogy a hagyomány téved – csupán az valós, hogy a többszólamú zene hiányában az orgona mint kísérő hangszer szerepe elenyészett és számos gyülekezet elhanyagolta vagy akár el is adta az orgonáját.

Az emlékévek „pedagógiai vonatkozásainak tablóját” Szontagh Pál a Református Pedagógiai Intézet igazgatója nyújtotta. Az emlékévek az ifjúságot is megmozgatták, számos sikeres alkotói pályázat gazdag eredményei vallanak arról, hogy a diákok között folyamatosan növekszik a Kálvin életműve iránti érdeklődés. „A Tiszántúli Református Egyházkerület gyűjteményei és a Kálvin Emlékek” című előadásában Oláh Róbert régi könyves könyvtáros, a Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtárának munkatársa részletesen beszámolt az intézményben folyó Kálvinnal kapcsolatos kutatásokról.

Az előadások sorát Millisits Máté művelődéstörténész zárta, aki a „Kálvin-kiállítások Kálvin János születésének 500. évfordulóján” címen áttekintést adott a jubileum évében Európában rendezett kiállításokról. A hallgatóság tájékoztatásban részesült a Magyarországi Református Egyház által készített „Kálvin János 500 éve” című debreceni kiállítás „utazó anyagának” országot járó (sőt, Rév-Komáromban és Léván is bemutatott) állomásairól. Az előadásokkal egyidejűleg a Kálvin téri református templom Kálvin-termében megújított Kálvin-kiállítás nyílt meg: „Kálvin, a Káté és a protestáns gályarabok emlékezete” címmel, amely 2014. október 28-ig tekinthető meg. A vándorkiállítás tovább folytatja útját: a következő állomása Zalaegerszeg lesz.

A konferenciát Páll László a házigazda, Budapest-Kálvin téri Református Egyházközség lelkipásztorának áhítata zárta. A Kálvin Emlékek méltó záróakkordját képezte Búza Barna szobrászművész Kálvin-szobrának megkoszorúzása, amely 2000 óta – néhány éves kényszerű áthelyezést követően – napjainkban újra a Kálvin tér díszé.

Millisits Máté

Fotó: Varga Gábor Vargosz

Beszélgetés Szlanyinka Anna, spliti magyar konzullal

Dr. Szlanyinka Anna konzullal folytattam a napokban beszélgetést, aki végzettsége szerint jogász és Balkán-szakértő. A konzuli feladatok ellátása gyakran nem egyszerű dolog, de a találékonyság és a helyismeret, a határozott fellépés és a megértés gyakran segíti munkáját. Az idelátogató magyar turisták, ha bajba jutnak, vagy gondjuk akad itt tartózkodásuk során, tudják, hogy kihez forduljanak.

- Mikor járt először Dalmáciában, mikor volt először konzulként itt?

- Legelőször 2009-ben teljesítettem külszolgálatot Splitben a turisztaszegzon idején, azóta voltam 2010-ben, 2011-ben és most nyáron is. Mindegyik alkalommal kijelöltek erre a feladatra, én pedig örömmel vállaltam el ezt a kihívásokkal teli és helyspecifikus küldetést. Hercegszántón nőtem fel, ahol sok horvát, illetve szerb nemzetiségű él, magyarként horvát iskolába jártam, így kiskorom óta beszélem a horvát nyelvet, és folyamatosan ismerkedem a horvát kultúrával. Szeretem a néptáncaikat, a dalaikat, tanultam horvát irodalmat, szavaltam horvát verseket. Mindez nyomot hagyott bennem, úgy érzem gazdagabbá váltam tőle.

- Egész Dalmáciában Ön az ügyeletes ilyenkor, meddig terjed a hatásköre?

- Mivel nyáron megnő az ügyforgalom, a zágrábi konzuli osztály mellett szükség van spliti székhellyel is egy konzulra, a konzuli terület pedig egész Dalmácia. Állandó ügyeletet tartottam 3 hónapra keresztül, ami gyakorlatban azt jelenti, hogy mobiltelefonon a konzul bármikor elérhető, hívható.

- Mi fogta meg, mi tetszik Önnek Dalmáciában?

- Már amikor júniusban jövekök nyitni, és átjövök a Sveti Rok alagúton, fellélegzem. A tengernek, a jó levegőnek, a mediterrán illatoknak egyszerre van megnyugtató és lüktető ereje. Dalmácia gyönyörű. Nem nehéz megszeretni egy ilyen szép várost, mint Split. Elég csak a Riva padjára kiülni, és nézni a sok mosolygós arcot. Másrészt a helyiekkel gyorsan megtaláltam a közös hangot. Becsülöm konzervatív szemléletmódjukat, a büszkeségüket és azt, hogy védik a sajátjukat. Mivel nagybaracskai halászlén nevelkedtem, rajongok a halételekért, legyen az folyami vagy tengeri. Még hadilábon állok a horvát halfajták magyarrá fordításával, de mindig van mit tanulni.

- Milyenek a tapasztalatai a mindennapokban, emberekkel, kultúrával?

- Hogy milyenek a mindennapok? Mivel csak ideiglenes az ittlétem, ezért úgy fogom fel, hogy minden nap egy izgalmas ajándék. Sosem tudhatom, ki fog megkeresni, mi fog történni, hogyan fogok segíteni egy bajbajutottnak, és ezzel az örökös várakozással létezem. Meg lehet szokni, hiszen, mint mondtam, ajándék, hogy ilyen környezetben kell, megbirkózzak a feladattal. Nem tudom, hogy ez csak a nyelvismeretemnek, vagy a státusomnak volt köszönhető, de mindent sikerült könnyen és gyorsan megoldani. Még a polgármester urat is rábeszéltem, hogy utazzon el Óbudára, és ismerje meg közelebbről, a kirándulása pedig a hírek szerint olyan jól sikerült, hogy még az is lehet, hogy testvérvárosokká lépnek elő a közeljövőben.

- Konzulként a szegzonban mi mindennel és mindenkivel, milyen esetekkel találkozott?

- A szegzon idején konzulként inkább a problémás ügyfelekkel találkozom, hiszen aki talpraesett, jólszituált, nyelveket beszélő nya-

raló, gyakran egyedül is megoldja saját gondját. Főleg közlekedési és egyéb balesetek, lopások, elveszített dokumentumok kapcsán keresnek fel, de megszámlálhatatlan módon kérték már a segítségemet. Volt már koraszülés, és sajnos sok a haláleset is. A születés a legkellemesebb élmény, emlékszem a legelső ügyem is az volt, hogy az egy hetes Ágostonnak készítettem hazatérés céljából útlevelet. A legrosszabb nap talán pont az augusztus 20. volt 2010-ben, amikor egyszerre két haláleset is történt két különböző helyen. Nem lehet megszokni, minden ilyen esemény megrázó.

- Milyen a kapcsolata az itteni, dalmáciai, spliti magyarokkal?

- A helyi magyarokkal jó kapcsolatot ápolok, az idősebbek rendezvényeire minden alkalommal ellátogatok, és örömmel látom, hogy ünnepelnek, vidámak. Most volt 20 éves az egyesületük. A fiatal magyar anyukák közösségének egyik tagját, Zsuzsit még gimnáziumi éveimből ismertem, és mivel korban hozzájuk közelebb állok, így velük még könnyebben összebarátkoztam. Számomra nagy élmény volt, amikor Betty születésnapját ünnepeltük, és mindenki mesélt magáról, és arról, hogyan került Dalmáciába. Vannak romantikusan filmbelől, meghökkentő és tanulságos történetek is. Mivel

nyáron mindenki elfoglalt, kulturális eseményeiről inkább csak az interneten keresztül értesülök, de figyelemmel kísérem a tevékenységüket télen is. Brač szigetére is szívesen megyek, az ottani magyarokhoz.

- Mire érdemes odafigyelniük az ide érkező turistáknak?

- Hogy mire figyeljenek a turisták? Mindenre! Kössenek biztosítást, ellenőrizzék le az okmányaikat az utazás előtt,

vigyázzanak az értékeikre, és ami a legfontosabb, tartsák be a horvátok szabályait, alkalmazkodjanak a fogadó ország rendjéhez és szokásaihoz, mert ők vannak otthon. A büntetések magasabbak, mint Magyarországon, és külföldön a turista bizonytalan, ha bajba kerül, úgy érzi mindenki összeesküdött ellene. Ilyenkor, mint mediátor is fellépek, sokszor pl. a tilosban parkoló és a rendőr között. Sokszor inkább pszichológusnak kell lennem, mint konzulnak, aki elmagyarázza, mi történt, és megnyugtítja a magyar turistát, hogy minden rendben lesz, amint megteszi azt, amit saját hazájában is meg kellene tenni, kifizetni a büntetést, betartani a szabályokat, megtéríteni a kárt. Ugyanezt persze fordított esetben is megteszem, és lyukat beszélek a bűnös horvát fél hasába, ha nem veszi komolyan a magyar fél sérelmére elkövetett tettét. A konzuli telefonszám az interneten, rendőrségeken és turisztikai irodákban megtalálható. Engem általában maga a bajbajutott hív fel, vagy a rendőrség értesít, de előfordult már, hogy a sajtóban olvastam magyarokat érintő incidensről.

- Tudja-e már, hogy jövőre, vagy esetleg bármikor máskor visszatér magán-személyként, vagy konzulként?

- Konzulként vagy magán-személyként is bármikor szívesen visszamegyek Splitbe. Szeretném megtapasztalni a dalmáciai telet is, és egy olyan családias séta, amiről fent beszéltem, nekem is jól esne.

- Köszönöm szépen a beszélgetést!

Režić Annamária

A szükséges bizalom

(Jeremiás 17:5-8)

Kedves Olvasóink! Nincs olyan keresztyén ember, akit arra hívtak volna el az Isten, hogy a templom padjaiban üljön csupán. Mindenkinek feladatot adott, és azt várja el, hogy ezt a feladatot teljes mértékben teljesítse is. Ezt a megbízatást csak akkor tudjuk teljesíteni, ha teljes mértékben megbízunk az Istenben, ha tudjuk, hogy Ő mellettünk áll, és csak azt tesszük, ami az Ő akaratával megegyezik.

A prófétákra, így természetesen Jeremiásra is komoly üzenetet bízott az Isten. Ha elolvassátok Jeremiás próféta könyvét, látni fogjátok, hogy hiába prófétált saját népe körében, nem hittek neki, ellenségnek tekintették, bántották. Volt olyan, hogy kiszáradt kútba, illetve víztartó ciszternába dobták, és még sorolhatnám, milyen megaláztatásoknak vetették alá. Ebben a helyzetben nem volt egyszerű és könnyű dolog azt hirdetni, hogy az Isten elkészítette a hűtlen nép büntetését, hogy el fog jönni a babiloni sereg, és elpusztítja Jeruzsálemet és a templomot is. Miért tudta ezt megtenni? Azért, mert bízott az Istenben. Elhitte, hogy az Isten szavát szólja, hogy az Isten üzenetét közvetíti. Azt is tudta, hogy az Isten mindenben neki fog igazat adni, és megszégyeníti azokat, akik ellenállnak.

Bizony, az a feladat, melyet az Isten ránk bíz sokszor nehéz. Nehéz szembe nézni barátainkkal, ismerőseinkkel, és a szemükbe mondani, hogy nagyon rossz dolgot tesznek akkor, ha szembeszállnak az Istennel, ha nem törődnek vele, ha hanyagolják. Nem is fogjuk tudni megtenni, csak akkor, ha mi is, ahogy a próféták annak idején, határtalan bizalommal leszünk az Isten iránt, és tudjuk, hogy Ő velünk van. Hiszen a keresztyén embernek mindig is az a tudat adott erőt, hogy Isten velünk van, segít, erősít. Amikor Luther Márton Wormsban nem volt hajlandó visszavonni műveit, és elmondta azt a mondatot, ami már elhíresült – itt állok, mást nem tehetek – azért tudta megtenni, mert tudta, Isten vele van, és nem jó szembeszállni az Ő akaratával. Meg is lett az eredménye, hiszen

nagyon sok ember találta meg a kegyelmes Istent, aki egyszülött Fiát áldozta fel értünk. Nekünk is hinned kell, hogy azok, akikhez küld bennünket az Isten, megváltoznak, és elkezdik keresni az Istent.

Bízhatok tehát határtalanul Istenben, mert ez szükséges ahhoz, hogy el tudjátok végezni feladataitokat, és lehetőséget adjatok másoknak arra, hogy találkozzanak Istennel.

Aranymondás: „Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk!” Róma 8:31

Imádság: Kegyelmes Istenünk! Adj a szívünkbe határtalan bizalmat irántad, hogy el tudjuk végezni a ránk bízott feladatokat. Add, hogy hűségesen tegyük ezt, és meglássuk ennek gyümölcsseit is. Ámen.

Kraus Viktor

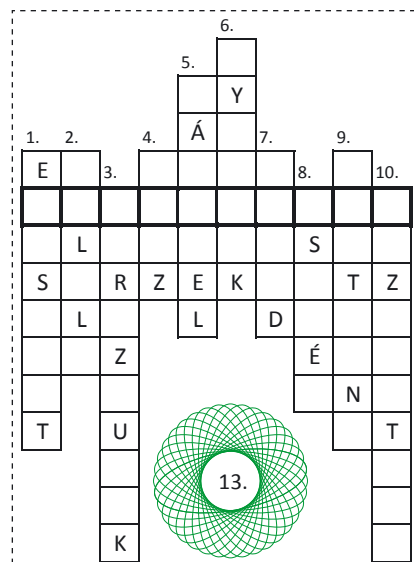
Rejtvény

1. Keresztelő János édesanyja (Lukács ev. 1:5-57)
2. Sámson felesége (Bírák 16:4-20)
3. Kegyes férfiak csoportja, Jézus többször szembeszállt velük, elhatározták Jézus halálát
4. Ruth rokona és férje (Ruth 2-4 fej.)
5. Isten egyik angyala (Dániel 8:16)
6. Isten ajándéka, Jézus is különleges szeretettel fordult feléjük (Márk ev. 9:36)
7. Legyőzte Góliátot, később király lett.
8. Ebben van a keresztyén ember kincse (2Korinthus 4:7)
9. Az Úr imádságát hívjuk így
10. A Biblia egyik része (a másik az Újszövetség)

Sipos Anita, Boly; Zborai Bernadett, Csécs; Gégény Anikó, Nagybalog; Rudik Sebastián, Kaposkelecseny

A 7. számú keresztrejtvény megfejtői közül jutalomban részesül: Anderko Denisz, Alsólánc; Kiss Petronella, Bodrogszerdahely; Bolla Edina, Hetény; Sallai Csaba, Kiskövesd; Kalán Rebeka, Deregnő

A jutalmat az illetékes Lelkészi Hivatalban lehet átvenni!

A rejtvény megfejtését a Szerkesztőség címére lehet beküldeni, 2014. december 10-ig: Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216. Draňov 07674.

FIGYELEM: Csak az újságból kivágott, eredeti rejtvényt tudjuk elfogadni. Összeállította Györky Szilvia.

Jutalomban részesülnek:

A 6. számú keresztrejtvény megfejtői közül jutalomban részesül: Szanko Monika, Berzéte; Kocsis Ádám, Dunamocs; Nagy Judit, Kulcsod;

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás
– igazgató Csoma László

Terjeszti a Deregnő-i Református Keresztyén
Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő - Fülöp Sándor,
felelős szerkesztő: Györky Szilvia
szerkesztők - Režić Annamária, Kraus Viktor
kárpátmedencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Nyomja: Györky Marián - MS PRINT

Szerkesztőség címe:

076 74 Draňov-Deregnő 216,
Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com
vagy csomalaszlo@centrum.sk